।। बहुजन हिताय । बहुजन सुखाय ।।

४२ वर्षापासून नियमितपणे प्रकाशित होणारे जनसामान्यांच्या प्रश्नांचा ध्यास असणारे एकमेव निर्भिड...

माणदेश वार्ता

संस्थापक संपादक :
स्व.मारुती शिवाजी सोनवणे (एम.ए.)

स्थापना
६ नोव्हेंबर १९८३
RNI NO.
MAH/MAR/2004/16467
POSTAL REGD.
L2/RNP/PPR/04/2024-2026
FACEBOOK
MANDESH VARTA

सांगोला | जुने वर्ष ४३ वे नवीन वर्ष २३ वे | सोमवार दि २१ सप्टेंबर २०२६ (विशेष अंक) | पाने ४ | मूल्य १ ₹ | अंक ३८ वा

ग्रामीण भागात गणेशोत्सवातही १२-१२ तास लोडशेडिंग!

वीज वितरण कंपनीचा कारभार चव्हाट्यावर; गणेश मंडळांना अंधारात सण साजरा करण्याची वेळ

सांगोला : गणेशोत्सवाच्या उत्साहावर वीज संकटाचे सावट निर्माण झाले आहे. सांगोला तालुक्यातील ग्रामीण भागातील काही परिसरांत तब्बल १२-१२ तास वीजपुरवठा खंडित होत असल्याने नागरिकांमध्ये तीव्र संताप व्यक्त होत आहे. सणासुदीच्या काळातही लोडशेडिंग सुरूच राहिल्याने गणेश मंडळांच्या विद्युत रोषणाईसह विविध कार्यक्रमांवर त्याचा थेट परिणाम होत आहे.

गणेशोत्सवासाठी मंडळांनी मोठ्या प्रमाणात तयारी केली असून आकर्षक विद्युत रोषणाई, देखावे आणि विविध धार्मिक व सांस्कृतिक कार्यक्रमांचे नियोजन केले आहे. मात्र, ऐन उत्सवाच्या काळातच दीर्घकाळ वीज गायब होत असल्याने मंडळांच्या पदाधिकाऱ्यांसह भाविकांची मोठी गैरसोय होत आहे.

एकीकडे गणेशोत्सवाचा जल्लोष आणि दुसरीकडे अंधाराचे साम्राज्य, अशी परिस्थिती अनेक भागांत निर्माण झाली आहे. रात्रीच्या वेळी वीजपुरवठा खंडित होत असल्याने मंडळांच्या कार्यक्रमांमध्ये व्यत्यय येत असून नागरिकांनाही उकाडा, पाणीपुरवठा आणि दैनंदिन कामकाजाच्या समस्यांना सामोरे जावे लागत आहे.

तक्रारी करूनही उपयोग नाही?

वीजपुरवठा खंडित झाल्यानंतर नागरिकांकडून संबंधित विभागाकडे तक्रारी केल्या जात आहेत. मात्र, दीर्घकाळ वीजपुरवठा पूर्ववत होत नसल्याने नागरिकांमध्ये नाराजी वाढत आहे. गणेशोत्सवासारख्या महत्त्वाच्या सणाच्या काळातही वीजपुरवठ्याचे नियोजन करण्यात प्रशासन अपयशी ठरत आहे का?, असा सवाल आता नागरिकांकडून उपस्थित केला जात आहे.

मंडळांचा संताप; लोडशेडिंग तातडीने बंद करण्याची मागणी

गणेश मंडळांनी उत्सवाच्या काळात किमान आवश्यक तेवढा अखंडित वीजपुरवठा उपलब्ध करून द्यावा, अशी मागणी केली आहे. १२ तासांपर्यंत वीज बंद ठेवण्याचा प्रकार तातडीने थांबवून लोडशेडिंगचे वेळापत्रक स्पष्ट करावे, अशी मागणी मंडळांच्या पदाधिकाऱ्यांनी केली आहे.

गणेशोत्सवाच्या काळात नागरिकांना अंधारात ठेवण्याऐवजी वीज वितरण यंत्रणेने तातडीने उपाययोजना कराव्यात. अन्यथा नागरिक आणि गणेश मंडळांचा रोष आणखी तीव्र होण्याची शक्यता आहे.

सांगोला शहरातील मुस्लिम समाज बांधवांच्या वतीने सर्वदूर पावसासाठी सामूहिक नमाज पठण

सांगोला : सांगोला तालुक्यात पावसाने दीर्घकाळ दडी मारल्याने शेतकरी वर्ग चिंतेत असताना सर्वदूर समाधानकारक पाऊस पडावा, शेती पिकांना जीवदान मिळावे आणि दुष्काळसदृश परिस्थिती दूर व्हावी, या उद्देशाने सांगोला शहरातील मुस्लिम समाज बांधवांच्या वतीने कडलास रोड परिसरातील महाविद्यालयाच्या पाठीमागील मोकळ्या मैदानावर सामूहिक नमाज पठण व विशेष प्रार्थना करण्यात आली.

या धार्मिक कार्यक्रमासाठी हाजी.शब्बीर खतीब,हाजी इब्राहिम मुल्ला,मौलाना अब्दुल हाई, हाजी युसुफ मुल्ला , शौकत खतीब,बशीर तांबोळी, उस्मान इनामदार, नूर काझी,अखिल काझी, रियाज मुजावर यांच्या सह मुस्लिम समाजातील ज्येष्ठ नागरिक, युवक आणि विविध भागातील नागरिक मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

धार्मिक परंपरेनुसार विशेष नमाज अदा करून अल्लाहकडे पावसासाठी दुआ करण्यात आली. यावेळी शेतकऱ्यांच्या शेतीला पाणी मिळावे, जनावरांसाठी चारापाण्याची समस्या दूर व्हावी तसेच सर्व समाजात सुख, शांती आणि समृद्धी नांदावी यासाठीही प्रार्थना करण्यात आली. तालुक्यात अनेक भागांत पावसाअभावी खरीप पिके संकटात सापडली असून शेतकरी वर्ग हवालदिल झाला आहे.

या पार्श्वभूमीवर आयोजित करण्यात आलेल्या सामूहिक नमाज पठणाला विशेष महत्त्व प्राप्त झाले आहे. उपस्थित धर्मगुरूंनी पावसाचे महत्त्व, निसर्ग संवर्धन आणि सामाजिक

एकात्मता याबाबत मार्गदर्शन केले. कार्यक्रमादरम्यान उपस्थितांनी सर्व धर्म आणि समाजातील नागरिकांच्या कल्याणासाठी प्रार्थना केली. पाऊस हा संपूर्ण सृष्टीसाठी आवश्यक असल्याने समाजहिताची भावना जपत हा उपक्रम राबविण्यात आल्याचे यावेळी सांगण्यात आले. पाऊस हा केवळ शेतकऱ्यांसाठीच नव्हे तर संपूर्ण सजीव सृष्टीसाठी जीवनदायी आहे.सांगोला तालुक्यात सर्वदूर चांगला पाऊस पडून शेतकरी, सर्वसामान्य नागरिक आणि जनावरे यांचे संकट दूर व्हावे, या उद्देशाने मुस्लिम समाज बांधवांनी सामूहिक नमाज पठण करून विशेष दुआ केली.

यावेळी पोलीस निरीक्षक राहुल देशपांडे यांच्या मार्गदर्शनाखाली पीएसआय संदीप गुरव,गोपनीयचे अमोल वाडकर,पो. हे.कॉ.येडगे, वाघमोडे यांनी चोख बंदोबस्त बजावला तर सदर सामूहिक नमाज पठण यशस्वी करण्यासाठी सोहेल इनामदार,कादिर इनामदार,तोफिक मुजावर,साहिल खतीब,रफिक नदाफ,मोहसीन मुजावर,दिलावर मुजावर , फिरोज खतीब यांनी विशेष परिश्रम घेतले.

मुक्त विचार

विचारधन

भगवान गणेश हे केवळ विघ्नहर्ता नसून बुद्धीचे दैवत आहेत. कठीण प्रसंगात बुद्धी आणि विवेकाची साथ न सोडणे हेच बाप्पाचे खरे विचारधन आहे.

लिंग समानतेच्या निर्देशांकात भारत १३३ वा
विकासाच्या गजरात महिलांच्या वाट्याला अजूनही प्रतीक्षाच!

एखाद्या देशाच्या विकासाची उंची मोजताना आपण रस्ते, पूल, उद्योग, तंत्रज्ञान, परकीय गुंतवणूक आणि आर्थिक विकासदर यांचा विचार करतो. देशाची अर्थव्यवस्था किती मोठी झाली, अंतराळात किती झेप घेतली, जगाच्या बाजारपेठेत आपले स्थान किती भक्कम झाले, याची आकडेवारी अभिमानाने मांडली जाते. मात्र या सर्व विकासाच्या केंद्रस्थानी असलेल्या महिलांना समान संधी, समान वेतन, निर्णयप्रक्रियेत समान सहभाग आणि सन्मानाचे स्थान मिळाले आहे का? हा प्रश्न विचारला की विकासाच्या झगमगाटामागील वास्तव अस्वस्थ करू लागते. जागतिक आर्थिक मंचाच्या २०२६ च्या जागतिक लिंगभेद निर्देशांकानुसार भारत १४५ देशांमध्ये १३३व्या क्रमांकावर कायम आहे. भारताची लिंग समानतेची एकूण कामगिरी ६४.५ टक्क्यांवर असल्याचे या वृत्तचित्रातील आकडेवारीत नमूद करण्यात आले आहे. जागतिक सरासरी ६८.२ टक्के आहे. म्हणजेच जगातील अनेक देशांच्या तुलनेत भारताला अजून मोठा पल्ला गाठायचा आहे.

ही आकडेवारी केवळ एका अहवालातील काही संख्या नाहीत. त्या भारतातील कोट्यवधी महिलांच्या स्वप्नांशी, संघर्षांशी आणि त्यांच्या वाट्याला आलेल्या संधींच्या असमानतेशी जोडलेल्या आहेत. ज्या देशात महिला अवकाशात झेप घेतात, सीमांचे रक्षण करतात, प्रशासनाची धुरा सांभाळतात आणि उद्योगविश्वात नेतृत्व करतात, त्याच देशात अनेक महिलांना अजूनही स्वतःच्या निर्णयासाठी दुसऱ्यांची परवानगी घ्यावी लागते. ही विसंगती विकासाच्या दाव्यांपुढे गंभीर प्रश्नचिन्ह उभे करते. जागतिक लिंगभेद निर्देशांकात लिंग समानतेचे मूल्यांकन आर्थिक सहभाग व संधी, शैक्षणिक उपलब्धी, आरोग्य व जगण्याची स्थिती आणि राजकीय सक्षमीकरण अशा विविध निकषांवर केले जाते. या चारही क्षेत्रांत भारताची कामगिरी सारखी नाही. काही क्षेत्रांत प्रगती झाली असली, तरी काही क्षेत्रांत मोठी दरी कायम आहे.

आज देशातील अनेक मुली मुलांपेक्षा अधिक गुण मिळवतात. अभियांत्रिकी, वैद्यकीय, कायदा, व्यवस्थापन, प्रशासन आणि संशोधन या क्षेत्रांत त्या उत्तम कामगिरी करतात. मात्र शिक्षण पूर्ण झाल्यानंतर रोजगाराच्या संधींच्या बाबतीत अनेक महिलांना अडथळ्यांचा सामना करावा लागतो. काही ठिकाणी विवाहानंतर नोकरी सोडण्याचा दबाव असतो. काही कुटुंबांत महिलांचे उत्पन्न हे कुटुंबाच्या आर्थिक नियोजनाचा भाग मानले जात नाही. ग्रामीण भागात तर घरगुती कामे, शेती, पशुपालन आणि कुटुंबाची देखभाल या जबाबदाऱ्यांना आर्थिक मूल्यच दिले जात नाही. महिलांचे श्रम अदृश्य ठेवून देशाचा विकास साधता येणार नाही. ज्या हातांनी घर चालते, शेत सांभाळले जाते आणि पुढची पिढी घडवली जाते, त्या हातांना अर्थव्यवस्थेतील समान स्थान मिळणे आवश्यक आहे. महिलांच्या रोजगारासाठी केवळ योजना जाहीर करून चालणार नाही. सुरक्षित सार्वजनिक वाहतूक, कार्यस्थळी सुरक्षितता, बालसंगोपनाच्या सुविधा, समान वेतन, कौशल्यविकास आणि लवचिक कामाच्या संधी यांची प्रभावी अंमलबजावणी करावी लागेल. अन्यथा महिला सक्षमीकरणाच्या घोषणा कागदावरच राहतील.

लिंग समानतेचा सर्वांत गंभीर प्रश्न राजकीय सक्षमीकरणाच्या क्षेत्रात दिसतो. वृत्तचित्रातील आकडेवारीनुसार भारताचे राजकीय सक्षमीकरणाचे प्रमाण केवळ २४.५ टक्के आहे. लोकशाहीमध्ये महिलांची संख्या निम्म्याच्या आसपास असताना निर्णयप्रक्रियेत त्यांचा सहभाग किती आहे, हा प्रश्न विचारणे आवश्यक ठरते. संसद, मंत्रिमंडळ, वरिष्ठ प्रशासकीय पदे आणि धोरणनिर्मितीच्या केंद्रस्थानी महिलांचे प्रतिनिधित्व वाढले पाहिजे. महिलांच्या प्रश्नांवर चर्चा करण्यासाठी महिलांना केवळ श्रोते किंवा लाभार्थी म्हणून पाहणे पुरेसे नाही. धोरणे आखणाऱ्या टेबलावर, अर्थसंकल्प ठरविणाऱ्या समित्यांमध्ये आणि निर्णय घेणाऱ्या संस्थांमध्ये त्यांची उपस्थिती असली पाहिजे. ग्रामपंचायतींपासून संसदपर्यंत महिलांचे प्रतिनिधित्व वाढविण्याची प्रक्रिया सुरू आहे. मात्र प्रतिनिधित्व म्हणजे केवळ खुर्ची मिळणे नव्हे. त्या खुर्चीवर स्वतंत्रपणे निर्णय घेण्याचा अधिकार, प्रशिक्षण आणि आवश्यक पाठबळ मिळणेही तितकेच महत्त्वाचे आहे. महिलांच्या नावावर निवडणूक जिंकून प्रत्यक्ष सत्ता मात्र इतरांनी चालवणे, ही लोकशाहीची खिल्ली ठरू शकते. महिलांना केवळ प्रतीकात्मक प्रतिनिधित्व नको, त्यांना अधिकारपूर्ण सहभाग हवा आहे.

जागतिक लिंगभेद निर्देशांकात आइसलँड, फिनलंड आणि नॉर्वे यांसारखे देश आघाडीवर असल्याचे वृत्तचित्रातून दिसते. या देशांनी लिंग समानतेच्या दिशेने केलेली प्रगती भारतासाठी अभ्यासाचा विषय ठरू शकते. मात्र कोणत्याही देशाची परिस्थिती दुसऱ्या देशावर तशीच्या तशी लादता येत नाही. भारताची लोकसंख्या, सामाजिक रचना, आर्थिक विषमता आणि सांस्कृतिक विविधता लक्षात घेऊन धोरणे आखावी लागतील. तरीही इतर देशांच्या अनुभवांतून शिकण्यास आपल्या विकासाला कोणताही कमीपणा नाही. महिलांच्या समानतेचा प्रश्न केवळ महिलांचा प्रश्न नाही. तो संपूर्ण समाजाच्या प्रगतीचा प्रश्न आहे. महिलांना आर्थिक स्वातंत्र्य मिळाले की कुटुंबाची आर्थिक क्षमता वाढते. मुलींना शिक्षण मिळाले की पुढील पिढी अधिक सक्षम होते. महिलांचा राजकीय सहभाग वाढला की लोकशाहीतील विविध आवाजांना स्थान मिळते. म्हणूनच लिंग समानतेकडे केवळ महिला कल्याणाच्या चौकटीतून पाहणे चुकीचे ठरेल. ही राष्ट्रनिर्मितीची अनिवार्य अट आहे.

भारताला विकसित राष्ट्र बनविण्याचे स्वप्न आपण पाहत आहोत. मात्र विकसित राष्ट्र म्हणजे केवळ आर्थिक महासत्ता नव्हे. विकसित राष्ट्र म्हणजे प्रत्येक नागरिकाला समान संधी देणारी व्यवस्था. मुलगी जन्माला आली की तिच्या शिक्षणाची चिंता आणि मुलगा जन्माला आला की त्याच्या भवितव्याचा आनंद, अशी दुहेरी मानसिकता बदलावी लागेल. महिलांच्या सुरक्षेचा प्रश्न गंभीरपणे हाताळावा लागेल. कौटुंबिक हिंसाचार, कार्यस्थळी लैंगिक छळ, बालविवाह आणि भेदभावाविरुद्ध कायद्यांची प्रभावी अंमलबजावणी करावी लागेल. शासनाने योजना आखाव्यात, पण समाजानेही आपली जबाबदारी स्वीकारावी. कुटुंबाने मुलगा आणि मुलगी यांच्यात भेदभाव करू नये. शाळांनी लिंगसंवेदनशील शिक्षण द्यावे. माध्यमांनी महिलांचे चित्रण केवळ पारंपरिक भूमिकांपुरते मर्यादित ठेवू नये. उद्योगांनी समान वेतन आणि नेतृत्वातील विविधतेला प्राधान्य द्यावे. महिला सक्षमीकरणाची सुरुवात संसदेत होण्यापूर्वी घरात झाली पाहिजे.

आज भारत १३३व्या क्रमांकावर आहे. उद्या हा क्रमांक बदलू शकतो. मात्र त्यासाठी केवळ अहवाल बदलण्याची नव्हे, तर महिलांच्या आयुष्यातील वास्तव बदलण्याची गरज आहे. कारण देशाच्या प्रगतीचे खरे मोजमाप उंच इमारतींमध्ये नव्हे, तर त्या इमारती उभारणाऱ्या महिलांच्या हातातील समान संधींमध्ये दडलेले असते! लिंग समानता ही घोषणा नको, ती प्रत्येक घरातील संस्कार, प्रत्येक संस्थेतील धोरण आणि प्रत्येक निर्णयातील वास्तव बनली पाहिजे. तेव्हाच भारताचा विकास खऱ्या अर्थाने सर्वसमावेशक ठरेल.

-प्रविण बागडे,नागपूर

कोब्राच्या कमांडपासून महिला सक्षमीकरणापर्यंतचा प्रेरणादायी प्रवास
शौर्याला लिंग नसते, तर ध्येयाला दिशा असते!

काही विजय हे केवळ व्यक्तीचे नसतात, तर ते संपूर्ण समाजाच्या मानसिकतेला हादरा देणारे असतात. काही नियुक्त्या या केवळ प्रशासकीय आदेश नसतात, तर त्या वर्षानुवर्षे उभ्या असलेल्या अदृश्य भिंतींवर केलेले धाडसी प्रहार असतात. केंद्रीय राखीव पोलीस दलाच्या अत्यंत विशेष आणि आव्हानात्मक कोब्रा दलाचे नेतृत्व करण्याची ऐतिहासिक जबाबदारी स्वीकारणाऱ्या भारतीय पोलीस सेवेतील अधिकारी संजुक्ता पराशर यांची नियुक्ती ही अशाच परिवर्तनाची नांदी आहे. आसामची 'आयर्न लेडी' म्हणून ओळखल्या जाणाऱ्या संजुक्ता पराशर यांनी १० सप्टेंबर २०२६ रोजी जारी झालेल्या नियुक्ती आदेशानंतर कोब्राच्या दहा बटालियनच्या दलाची धुरा स्वीकारली. या दलाचे नेतृत्व करणाऱ्या त्या पहिल्या महिला महानिरीक्षक ठरल्या आहेत. ही घटना केवळ एका महिला अधिकाऱ्याच्या कर्तृत्वाचा गौरव करणारी नाही, तर देशाच्या सुरक्षा व्यवस्थेतील महिलांच्या वाढत्या सहभागाचे आणि नेतृत्व क्षमतेचे महत्त्व अधोरेखित करणारी आहे.

आपल्या समाजात आजही काही क्षेत्रे पुरुषांची मक्तेदारी असल्याचा गैरसमज घट्ट रुजलेला आहे. लष्कर, पोलीस, निमलष्करी दले, युद्धभूमी आणि दहशतवाद विरोधी मोहिमा यांसारख्या क्षेत्रांकडे पुरुषांच्या शौर्याशी जोडून पाहिले जाते. महिलांना या क्षेत्रांत संधी मिळाली, तरी त्यांच्याकडे अनेकदा सहानुभूतीच्या किंवा अपवादात्मक नजरेने पाहिले जाते. परंतु संजुक्ता पराशर यांचा प्रवास सांगतो की, शौर्य हे पुरुषांचे मक्तेदारीचे क्षेत्र नाही आणि नेतृत्व ही लिंगावर अवलंबून असणारी क्षमता नाही. जंगलातील प्रतिकूल परिस्थिती, जीवघेणे धोके, कठीण मोहिमा आणि सतत सज्ज राहण्याची गरज असलेल्या कोब्रा दलाचे नेतृत्व करणे ही निश्चितच मोठी जबाबदारी आहे. या दलाला जंगलातील युद्धतंत्र, गनिमी कावा, दीर्घ पल्ल्याच्या मोहिमा, घात आणि प्रतिघाताच्या कारवायांचे विशेष प्रशिक्षण दिले जाते. छत्तीसगड आणि झारखंडमधील नक्षलविरोधी कारवायांपासून ते मणिपूरमधील संवेदनशील परिस्थितीपर्यंत विविध आव्हानात्मक क्षेत्रांत या दलाची भूमिका महत्त्वाची राहिली आहे. अशा दलाची धुरा एका महिलेने स्वीकारणे म्हणजे केवळ इतिहासात नाव नोंदवणे नव्हे, तर महिलांच्या क्षमतेबाबत समाजाच्या मनात असलेल्या पूर्वग्रहांना कृतीतून उत्तर देणे होय.

संजुक्ता पराशर यांना 'आसामची आयर्न लेडी' ही ओळख सहजासहजी मिळालेली नाही. २०१३ ते २०१४ या काळात सोनितपूर जिल्ह्याच्या पोलीस अधीक्षक म्हणून काम करताना त्यांनी सशस्त्र बोडो बंडखोरांविरुद्ध कठोर कारवाईचे नेतृत्व केले. अवघ्या १५ महिन्यांच्या कार्यकाळात त्यांच्या नेतृत्वाखाली १६ बंडखोर निष्प्रभ करण्यात आल्याचे आणि पाच डझनहून अधिक बंडखोरांना अटक करण्यात आल्याचे वृत्त आहे. या आकडेवारीपलीकडे त्यांच्या कार्याचे खरे महत्त्व दडलेले आहे. दहशतवाद, सशस्त्र बंडखोरी आणि हिंसाचाराच्या सावटाखाली जगणाऱ्या सामान्य नागरिकांना सुरक्षिततेची भावना देणे, हे कोणत्याही सुरक्षा अधिकाऱ्यापुढील मोठे आव्हान असते. बंदुकीच्या धाकापेक्षा कायद्यावरील विश्वास मोठा असतो आणि अधिकारापेक्षा जबाबदारीची जाणीव महत्त्वाची असते. सुरक्षा दलातील अधिकाऱ्याच्या यशाचे मोजमाप केवळ कारवायांच्या संख्येने नव्हे, तर नागरिकांच्या सुरक्षिततेतून आणि शांततेच्या पुनर्स्थापनेतून व्हायला हवे. पराशर यांच्या कार्यप्रवासातून एक गोष्ट स्पष्ट होते ते मैदानी अनुभव, धाडसी निर्णयक्षमता आणि कर्तव्यनिष्ठा यांच्या बळावर नेतृत्वाची ओळख निर्माण होते.

संजुक्ता पराशर यांची कारकीर्द केवळ पोलीस ठाणे किंवा प्रशासकीय कार्यालयांपुरती मर्यादित राहिलेली नाही. राष्ट्रीय तपास यंत्रणेत त्यांनी २०१७ ते २०२३ या कालावधीत काम केले. पोलीस अधीक्षक म्हणून सुरुवात करून त्यांनी उपमहानिरीक्षक पदापर्यंत मजल मारली. दहशतवादविरोधी तपास आणि मध्य प्रदेशातील रेल्वे स्फोटाच्या प्रकरणासह विविध संवेदनशील प्रकरणांमध्ये त्यांनी काम केले. त्यानंतर आसाम पोलिसांच्या गुन्हे अन्वेषण विभागाचे नेतृत्व करण्याची जबाबदारीही त्यांनी सांभाळली. या प्रवासात तपास, कायदा-सुव्यवस्था, दहशतवादविरोधी कारवाई आणि संघटनात्मक नेतृत्व अशा विविध क्षेत्रांतील अनुभव त्यांच्या गाठीशी जमा झाला. त्यांच्या शैक्षणिक वाटचालीतही वैविध्य दिसते. दिल्ली विद्यापीठाच्या इंद्रप्रस्थ महाविद्यालयातून राज्यशास्त्राचे शिक्षण घेतल्यानंतर त्यांनी जवाहरलाल नेहरू विद्यापीठातून आंतरराष्ट्रीय संबंधांचा अभ्यास केला. ज्ञान, अनुभव आणि धैर्य यांचा संगम झाला की नेतृत्वाला नवी उंची प्राप्त होते. संजुक्ता पराशर यांचा प्रवास या वस्तुस्थितीची साक्ष देतो.

आज भारतातील महिलांनी विज्ञान, तंत्रज्ञान, अवकाश संशोधन, प्रशासन, न्यायव्यवस्था, क्रीडा आणि संरक्षण क्षेत्रात उल्लेखनीय कामगिरी केली आहे. तरीही निर्णयक्षम नेतृत्वाच्या सर्वोच्च पातळ्यांवर महिलांचे प्रतिनिधित्व वाढविण्याची गरज कायम आहे. सुरक्षा दलांसारख्या क्षेत्रांत महिलांना संधी देताना केवळ प्रतीकात्मक प्रतिनिधित्व पुरेसे नाही. त्यांना प्रशिक्षण, समान संधी, आवश्यक पायाभूत सुविधा, सुरक्षित कार्यपरिसर आणि जबाबदारी पार पाडण्यासाठी सक्षम वातावरण मिळणे आवश्यक आहे. महिलांना एखाद्या पदावर नियुक्त केल्यानंतर त्यांच्या कामगिरीकडे केवळ 'महिला म्हणून' पाहणे हा त्यांच्या कर्तृत्वाचा अपमानच ठरू शकतो. त्यांचे मूल्यमापन व्यावसायिक क्षमता, निर्णयक्षमता, नेतृत्व, शिस्त आणि कामगिरीच्या आधारेच व्हायला हवे. संजुक्ता पराशर यांच्या नियुक्तीचा खरा संदेश हाच आहे. महिलांना संधी दिली की त्या सक्षम होतात, असे नाही त्या सक्षम असतात म्हणून त्यांना संधी मिळणे आवश्यक आहे.

संजुक्ता पराशर यांची कहाणी ही केवळ शौर्याची कहाणी नाही, ती स्वप्नांवर विश्वास ठेवण्याची, अडथळ्यांना सामोरे जाण्याची आणि कर्तृत्वाच्या बळावर स्वतःची ओळख निर्माण करण्याची कहाणी आहे. कोब्रासारख्या अत्यंत आव्हानात्मक दलाचे नेतृत्व स्वीकारताना त्यांनी भारतीय महिलांसमोर एक नवी क्षितिजे उघडली आहेत. त्यांच्या पुढील कार्यकाळात सुरक्षा, शिस्त, व्यावसायिकता आणि नागरिकांच्या हिताचे भान यांना सर्वोच्च स्थान मिळेल, अशी अपेक्षा आहे. कारण देशाच्या सुरक्षेची जबाबदारी सांभाळणाऱ्या प्रत्येक हाताला बळ हवे असते, तो हात पुरुषाचा असो वा स्त्रीचा! आज संजुक्ता पराशर यांच्या रूपाने एक महिला इतिहास घडवत आहे. उद्या त्या इतिहासातून प्रेरणा घेऊन हजारो मुली नवे इतिहास घडवतील. त्या दिवशी महिला सक्षमीकरणाची खरी मशाल प्रज्वलित होईल. जंगलातील रणभूमी असो वा समाजातील संघर्षभूमी, जिंकण्याची क्षमता लिंगात नसते, ती जिद्दीत असते! आणि हीच जिद्द संजुक्ता पराशर यांच्या प्रवासाचा सर्वांत धारदार संदेश आहे.

-प्रविण बागडे,नागपूर

साप्ताहिक माणदेश वार्ता
हे साप्ताहिक मालक, प्रकाशक, संपादक सोनवणे रोहित मारूती यांनी मुद्रक माळी अशोक बाळकृष्ण यांच्या बाळकृष्ण ऑफसेट प्रिंटर्स,नेहरू चौक, कोर्टा जवळ, सांगोला, जि. सोलापूर येथे छापून १२७९ अ भारत गल्ली, सांगोला, जि.सोलापूर येथे प्रसिद्ध केले. E-Mail- mandesh_varta@rediffmail.com
संपादक : सोनवणे रोहित मारूती (या अंकातील मतांशी संपादक सहमत असतीलच असे नाही.) . जुने वर्ष-४३ वे अंक-४६ वा मो. ९४२०६६६५०१, ९०२८५९१४३१

सभापती चेतनसिंह केदार-सावंत यांच्या मार्गदर्शनाखाली शाळांच्या कायापालटाचे नियोजन
पालकमंत्री जयकुमार गोरे यांच्या बैठकीच्या पार्श्वभूमीवर शिक्षण विभाग सज्ज

सांगोला : पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या वाढदिवसानिमित्त तसेच सार्वजनिक जीवनातील २५ वर्षांच्या सेवाभावी वाटचालीच्या निमित्ताने दि. १७ सप्टेंबर ते १७ ऑक्टोबर २०२६ या कालावधीत देशभरात 'सेवा संकल्प अभियान' राबविण्यात येत आहे. या अनुषंगाने ना.जयकुमार गोरे, मंत्री ग्रामविकास व पंचायत राज तथा पालकमंत्री सोलापूर जिल्हा यांच्या संकल्पनेतून तसेच जिल्हा परिषद अध्यक्ष दीपक वैद्य यांच्या मार्गदर्शनाखाली राबविण्यात येत असलेल्या 'शैक्षणिक सुविधा व गुणवत्ता विकास अभियानाला' गती देण्यात आली आहे.

पालकमंत्र्यांच्या सोमवारच्या बैठकीच्या पार्श्वभूमीवर जिल्हा परिषद शिक्षण विभागाने जिल्ह्यातील शाळांच्या भौतिक सुविधा, शैक्षणिक गुणवत्ता व श्रेणीनिहाय स्थितीचा सविस्तर आढावा घेत तयारी पूर्ण केली आहे.

यासंदर्भात जिल्हा परिषद उपाध्यक्ष तथा अर्थ व बांधकाम समितीचे सभापती इंद्रजीत पवार, मुख्य कार्यकारी अधिकारी कुशल जैन, आरोग्य व शिक्षण समितीचे सभापती चेतनसिंह केदार - सावंत आणि प्राथमिक शिक्षणाधिकारी विशाल मुळे यांच्या प्रमुख उपस्थितीत शिक्षण विभागाची आढावा बैठक घेण्यात आली.

जिल्हा परिषद शाळांचे उपलब्ध मूलभूत, शैक्षणिक, सुरक्षितता व आधुनिक सुविधांच्या आधारे ए, बी, सी आणि डी अशा श्रेणींमध्ये वर्गीकरण करण्यात आले आहे. विशेषतः डी श्रेणीतील शाळांमध्ये आवश्यक सुविधा उपलब्ध करून देत त्यांना सी, बी आणि पुढे ए श्रेणीत आणण्यासाठी शाळानिहाय नियोजन करण्याच्या सूचना यावेळी देण्यात आल्या. शाळांमध्ये वर्गखोल्या, पाणीपुरवठा, स्वच्छतागृहे, विद्युतीकरण, किचन शेड, संरक्षण भिंत, क्रीडांगण, ग्रंथालय, शैक्षणिक साहित्य, प्रयोगशाळा, हँडवॉश स्टेशन, रॅम्प, संगणक सुविधा, इंटरनेट, उडळ, इंटरॅक्टिव्ह पॅनेल आदी सुविधांचा आढावा घेण्यात आला. धोकादायक इमारतींच्या सुरक्षिततेच्या दृष्टीने आवश्यक त्या ठिकाणी स्ट्रक्चरल ऑडिट करण्याच्या सूचनाही देण्यात आल्या. तसेच शिक्षण विभाग व बांधकाम विभागातील अभियंत्यांची संयुक्त बैठक घेऊन शाळांच्या भौतिक सुविधांबाबत प्राधान्यक्रम निश्चित करण्याचे निर्देश देण्यात आले.

सर्व गटशिक्षणाधिकारी, समग्र शिक्षा अभियानातील अभियंत्यांनी तालुकानिहाय शाळांचा आढावा दिला. गुणवत्तावाढीसाठी आवश्यक सुविधा कमी पडू देणार नाही शाळांची भौतिक सुविधा सक्षम करण्याबरोबरच विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक गुणवत्तेला समान महत्त्व देणे आवश्यक आहे.

> गुणवत्तावाढीसाठी आवश्यक असलेल्या शैक्षणिक सुविधा व साधनसामग्रीमध्ये कमतरता राहू देणार नाही. प्रत्येक जिल्हा परिषद शाळेत विद्यार्थ्यांना चांगले, सुरक्षित आणि गुणवत्तापूर्ण शैक्षणिक वातावरण मिळावे, यासाठी सातत्याने प्रयत्न केले जातील.
>
> **-चेतनसिंह केदार-सावंत- सभापती, आरोग्य व शिक्षण समिती सोलापूर**

सभासदांचा विश्वास हीच संस्थेची खरी ताकद - चेअरमन सोमेश यावलकर
जयहिंद नागरी पतसंस्थेची वार्षिक सर्वसाधारण सभा उत्साहात संपन्न

सांगोला : जयहिंद (मा. सै.) नागरी सहकारी पतसंस्था मर्यादित, सांगोला तालुका या संस्थेची ३५ वी अधिमंडळ वार्षिक सर्वसाधारण सभा शनिवार, दि. १९ सप्टेंबर २०२६ रोजी सकाळी ११ वाजता संस्थेच्या कार्यालयात उत्साहपूर्ण वातावरणात पार पडली. संस्थेचे चेअरमन श्री. सोमेश रेवणसिद्ध यावलकर यांच्या अध्यक्षतेखाली ही सभा संपन्न झाली.

यावेळी अध्यक्षीय मनोगत व्यक्त करताना चेअरमन श्री.सोमेश रेवणसिद्ध यावलकर यांनी संस्थेच्या आजवरच्या वाटचालीत सभासदांनी दाखविलेल्या विश्वासाबद्दल कृतज्ञता व्यक्त केली. संस्था ही केवळ आर्थिक व्यवहार करणारी यंत्रणा नसून सभासदांच्या विश्वासावर उभी असलेली एक सहकारी कुटुंबव्यवस्था आहे. सभासदांचे हित, संस्थेची आर्थिक शिस्त, पारदर्शक कारभार आणि विश्वासार्ह सेवा या बाबींना सदैव प्राधान्य राहील, असा आशय त्यांनी आपल्या मनोगतात व्यक्त केला.

पुढे बोलताना त्यांनी सहकार क्षेत्रातील बदलत्या परिस्थितीचा स्वीकार करून संस्थेची वाटचाल अधिक सक्षम करण्याची गरज अधोरेखित केली. संस्थेच्या प्रगतीमध्ये पदाधिकारी, कर्मचारी आणि सभासद या सर्वांचा समान वाटा आहे. परस्पर सहकार्य, विश्वास आणि जबाबदारीच्या भावनेतून आपण संस्थेला अधिक भक्कम करण्यासाठी एकत्रितपणे प्रयत्न करूया, असे आवाहन त्यांनी केले. संस्थेच्या पुढील वाटचालीत सभासदांचा सक्रिय सहभाग, आर्थिक शिस्त आणि संस्थेप्रती असलेली बांधिलकी हीच प्रगतीची खरी गुरुकिल्ली असल्याचेही त्यांनी नमूद केले.

यावेळी संचालक श्री.श्रीकांत पाटील, श्री.बापूसो देवकते, श्री.महादेव बनसोडे- बोराळकर, श्री.बापूराव माने, श्री.अशपाक तांबोळी, संचालिका सौ.आशा यावलकर, श्रीमती मंगल खाडे, श्रीमती.जयश्री देशमुख, सौ.संगिता सुर्यगंध, व्यवस्थापक मनिषा शामराव देशमुख, सचिव श्री.धीरज बाळासाहेब दिवसे यांच्यासह संस्थेचे पदाधिकारी व सभासद उपस्थित होते.

सभेतील विचारविनिमय, आर्थिक विषयांवरील चर्चा आणि पदाधिकाऱ्यांच्या मार्गदर्शनातून संस्थेच्या आगामी वाटचालीची दिशा अधिक स्पष्ट झाली.

सांगोल्यात दुष्काळ जाहीर करून योग्य त्या उपाययोजना तातडीने करा
अन्यथा महाराष्ट्र नवनिर्माण सेना रस्त्यावर उतरणार

सांगोला : पावसाअभावी सांगोला तालुक्यात शेतीचे मोठे नुकसान झाले असून अनेक गावांमध्ये पाणी व चाऱ्याचा प्रश्न गंभीर होण्याची शक्यता निर्माण झाली आहे. शेतकरी आणि पशुपालकांसमोरील वाढते संकट लक्षात घेऊन सांगोला तालुक्यात तातडीने दुष्काळ जाहीर करून आवश्यक उपाययोजना सुरू कराव्यात, अशी मागणी महाराष्ट्र नवनिर्माण विद्यार्थी सेनेचे तालुकाध्यक्ष विठ्ठल शिंदे यांनी केली आहे.

याबाबत शिंदे यांनी नायब तहसीलदार,सांगोला यांची भेट घेऊन निवेदन सादर केले.निवेदनात तालुक्यातील पिकांच्या नुकसानीचा तातडीने पंचनामा करावा, जनावरांसाठी उपलब्ध असलेल्या चाऱ्याचा साठा व तो किती दिवस पुरेल याची लेखी माहिती जाहीर करावी, पाणीटंचाई असलेल्या गावांची तातडीने माहिती घेऊन पाणीपुरवठ्याचे नियोजन करावे, तसेच आगामी काळातील संभाव्य पाणी व चारा संकटाचा विचार करून प्रशासनाने पूर्वतयारी करावी, अशी मागणी करण्यात आली आहे. दुष्काळ जाहीर करण्यासाठी केवळ परिस्थिती गंभीर होण्याची वाट न पाहता, उपलब्ध आकडेवारी व प्रत्यक्ष परिस्थितीचा तातडीने आढावा घेऊन शासनाकडे अहवाल पाठवावा, अशी मागणीही करण्यात आली आहे.

शेतकऱ्यांच्या हातातील पिके गेल्यानंतर मदत करण्याऐवजी संकट निर्माण होण्यापूर्वी प्रशासनाने प्रतिबंधात्मक उपाययोजना करणे आवश्यक आहे, अशी भूमिका विठ्ठल शिंदे यांनी मांडली. यावेळी महाराष्ट्र नवनिर्माण शेतकरी सेनेचे तालुकाध्यक्ष बाबासो लिगाडे उपस्थित होते.

निर्भिड व सडेतोड बातम्यांसाठी नियमित वाचा....
साप्ताहिक माणदेश वार्ता

कोळा गटात २१ नवनियुक्त शिक्षकांची नियुक्ती
जि.प.सदस्य किरण पांढरे यांच्या प्रयत्नांना यश

सांगोला : सोलापूर जिल्हा परिषदेमधील शिक्षक भरती प्रक्रियेत पात्र ठरलेल्या ३४९ शिक्षकांपैकी ३४४ नवनियुक्त शिक्षकांना सोलापूर जिल्ह्यात रुजू होण्याचे आदेश देण्यात आले आहेत. यामध्ये सांगोला तालुक्यासाठी ७० नवनियुक्त शिक्षकांची नियुक्ती करण्यात आली असून, कोळा जिल्हा परिषद गटातील विविध शाळांमध्ये तब्बल २१ शिक्षकांची नियुक्ती करण्यात आली आहे. जिल्हा परिषद सदस्य किरण भाऊ पांढरे यांच्या प्रयत्नातून कोळा जिल्हा परिषद गटासाठी २१ शिक्षकांची नियुक्ती झाल्याने या प्रयत्नांचे कौतुक होत आहे.

कोळा केंद्रातील जि.प. प्रा.शाळा कोळा मुली येथे १, देशमुख वस्ती येथे २, पांढरे कराडे वस्ती येथे १, गडदे पांढरे वस्ती येथे १, आलदर वस्ती येथे १ आणि अनवाणे वस्ती येथे १ शिक्षकाची नियुक्ती करण्यात आली आहे.

किडबिसरी केंद्रातील जि.प. प्रा. शाळा किडी बिसरी येथे २, करचे काबुगडे वस्ती येथे १, तिप्पेहाळी येथे १, पाचेगाव येथे १ आणि काळूबाळूवाडी येथे २ शिक्षकांची नियुक्ती झाली आहे. हातीद केंद्रातील जि.प. प्रा. शाळा जुजारपूर येथे २, जुनोनी येथे २, हटकर मंगेवाडी येथे १, गुणापवाडी येथे १ आणि घाडगे मळा येथे १ शिक्षकाची नियुक्ती करण्यात आली आहे.

या नवनियुक्त शिक्षकांमुळे कोळा पंचक्रोशीतील विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक गुणवत्तेला चालना मिळण्यास मदत होणार असून, शिक्षकांच्या कमतरतेमुळे अडचणीत आलेल्या तसेच बंद पडलेल्या मराठी शाळांना नवसंजीवनी मिळण्याची अपेक्षा व्यक्त होत आहे.

या शिक्षक नियुक्तीसाठी सांगोला तालुक्याचे आमदार डॉ. बाबासाहेब देशमुख यांचे मार्गदर्शन लाभले असून, जिल्हा परिषद शिक्षण व आरोग्य सभापती चेतन सिंह केदार यांचे सहकार्य मिळाल्याचे जिल्हा परिषद सदस्य किरण भाऊ पांढरे यांनी सांगितले

सुधारित वेतनश्रेणीच्या मागणीसाठी सोलापूर जिल्हा अंतर्गत
सांगोला तालुका न्यायालयीन कर्मचाऱ्यांचे काळ्या फिती लावून कामकाज

सांगोला : उच्च न्यायालयातील कर्मचाऱ्यांप्रमाणे सुधारित वेतनश्रेणी लागू करण्याच्या मागणीसाठी सोलापूर जिल्हा न्यायालयाच्या अधिपत्याखालील सांगोला तालुका न्यायालयांतील कर्मचाऱ्यांनी बुधवारी (१६ सप्टेंबर) काळ्या फिती लावून दैनंदिन कामकाज केले. राज्यातील दुय्यम न्यायालयीन कर्मचाऱ्यांच्या सुधारित वेतनश्रेणीच्या प्रस्तावावर शासनाने अद्याप ठोस निर्णय घेतलेला नसल्याने चारही न्यायालयीन कर्मचारी महासंघांनी आंदोलनाची घोषणा केली आहे.

आंदोलनाच्या पहिल्या टप्प्यात कर्मचाऱ्यांनी काळ्या फिती लावून कामकाज केले. त्यानंतर १६ व १७ ऑक्टोबर रोजी पुन्हा निषेध म्हणून काळ्या फिती लावण्यात येतील. त्यापूर्वी मागण्या मान्य न झाल्यास मात्र ५ नोव्हेंबर रोजी सामूहिक रजा, ६ व ७ नोव्हेंबर रोजी अन्नत्याग आंदोलन करण्यात येणार आहे.

मागणीचा सहानुभूतीपूर्वक विचार न झाल्यास १७ नोव्हेंबरपासून बेमुदत संपाचा इशारा देण्यात आला आहे.न्यायालयीन कर्मचाऱ्यांना सांगोला तालुका बार संघटनेने पाठिंबा जाहीर केलेला आहे.

या आंदोलनात श्री ए एस बमनाळी, श्रीमती एस आर चोपडे, श्री व्ही ए डांगे, श्री ए जी कांबळे, श्री ए आर फुले, श्री ए न मगर, श्री पी बी शिंदे व तालुका न्यायालयांतील कर्मचारी सहभागी झाले होते.

सांगोला शहर गणेश दर्शन

श्रीराम तरूण मंडळ,छ.शिवाजी महाराज चौक,सांगोला

श्री आजोबा गणपती,महादेव गल्ली,सांगोला

नव महाराष्ट्र संघ गणेश मंडळ,परीट गल्ली,सांगोला

कोष्टी गल्ली तरूण मंडळ,कोष्टी गल्ली,सांगोला

वीर अभिमन्यू गणेश मंडळ,शनी गल्ली,सांगोला

संत रोहिदास गणेश मंडळ,खडतरे गल्ली,सांगोला

अरूणोदय गणेश मंडळ,कुंभार गल्ली,सांगोला

अमर गणेश मंडळ,वज्राबाद पेठ,सांगोला

जय मल्हार गणेश मंडळ,अहिल्यानगर,सांगोला

जय हिंद गणेश मंडळ,फाईट क्लब सांगोला

प्रियदर्शनी तरूण मंडळ,मेन रोड,सांगोला

सनगर गल्ली गणेश तरूण मंडळ,सांगोला